

Gør Det Selv

SVÆRHEDSGRAD:

Præcision er en forudsætning for et pænt resultat, så lidt erfaring med gør det selv-arbejde er en fordel.

TIDSFORBRUG:

Sæt en weekend af til projektet. Det tager altid lidt ekstra tid, når der skal arbejdes i højderne.

PRIS: Cirka 1700 kroner for hele huset her med cirka 24 meter vindskeider

SPAR!
med Gør Det Selv
6500,-

Dækbrættet har afgørende betydning, da den forhindrer vandet i at løbe ned bag vindskejerne.

Vindskeiden afslutter taget i gavlen og beskytter lægter, spær og underbrædder mod slagregn og fygesne.

Lægterne understøtter tagstenene. Skal beskyttes mod fugt.

Udhængsbrædderne lukker den del af taget, der hænger ud over huset, af. Skal beskyttes mod regn og sne ovenfra.

Derfor skal du passe godt på vindskeiderne

Husets vindskeider er ikke blot til pynt. De beskytter dit tag mod regn og sne – se, hvordan du sikrer dem bedst muligt.

Langt de fleste af vores huse er udstyret med vindskeider: de brædder, der afslutter taget i gavlen, og som beskytter taglægtens ender mod vejr og vind. Og oven på vindskeiderne ligger der så et dækbræt, hvis taget da ikke fortsætter en smule ud over vindskeiderne og forhindrer vand i at løbe ned bag vindskeiderne.

Sker det alligevel: at der løber regnvand ned bag vindskeiden, fordi dæk-

brættet er utæt, er konsekvensen fatal. I løbet af få måneder begynder taglægtens endetræ at rådne, og udhængsbrædder nederen under tager også skade.

Men det er besværligt at reparere på vindskeider og dækbrædder. Ofte er der mange meter ned fra toppen af taget, og skal der skiftes vindskeider, kræver det stillads og faldsikring.

Det er derfor, du skal lave en langtidsholdbar løsning som den, vi viser her:

vindskeider, der er beskyttet af en kapsel af eternitbrædder, både på ydersiden og ovenpå. De tynde eternitbrædder, der gøres fast til vindskeiderne, kan nemlig modstå selv det barskeste vejr i årevis. De skal ikke engang males før tidligst om mange, mange år. Og på den måde er den viste reparation en engangsinvestering.

Så når faldselen er pakket væk og stilladset leveret tilbage, kan du læne dig tilbage og nyde synet i årevis.

De nye vindskeder pynter – og med en kapsel af eternit holder de i mange år fremover.

Forberedelse

Sikkerhed først: Du skal have sat et stil-lads og en rygningstige op og sikret dig selv med en faldsele og de rigtige liner. Tænk på, at det punkt, linen sidder fast i, ikke må være for langt væk fra dig selv sideværts. Falder du ned, duer det ikke, at du ender som et svingende pendul for enden af fire meter line.

Så kan du begynde med at afmontere dækbrættet. Det er altid en rigtig god idé at være forsigtig, når du skal bryde noget ned. Det er alt for let at komme til at ødelægge mere, end godt er.

Hvis du kan bevare dækbrædder og vindskeder nogenlunde intakte, er det en hjælp, når du skal mærke op til nye.

1 Løsn brættet lidt ad gangen på hele længden, så det ikke knækker. Hvis du er forsigtig under processen og ikke ødelægger noget, kan du bruge det gamle bræt som skabelon om lidt.

2 Læg dækbrædder og vindskeder på et par bukke. Bank de gamle søm tilbage, og træk dem ud med hammeren.

Skær brædderne til

De nye brædder består af to dele: selve vindskederne, fx fyrretræsbrædder, og et dækbræt af eternitbrædder (her Hardie-plank). Det giver dit hus solide og næsten uforgængelige vindskeder og dækbrædder, fordi eternitbrædderne kan holde til masser af vand, uden at de tager skade.

Hvis det er lykkedes at få de gamle brædder ned i hel tilstand, mærker du op efter dem. Ellers må du i gang med tommestok og smigvinkel.

Selv om eternitbrædderne er langtidsholdbare, er de lidt skrøbelige, så vær forsigtig, når du arbejder med dem.

1 Giv vindskedebædderne olie.

Det er en god idé at gøre det, et par dage inden du skal bruge dem. Så kan de ligge og tørre, og du slipper for at blive svinet til, når du skal bearbejde dem.

2 Tjek de nye vindskedebædder.

Der findes intet bræt, der er ret på kanten. Hav øje for, at buen/skævheden peger opad, så brættet, når det er fastgjort i begge ender, falder på plads på midten.

3 Læg den gamle vindskede oven på den nye, og overfør snittene i begge ender med tømrerblyant eller som her med en farvet fedtblyant.

4 Sav vindskeden til med en god skarp fukssvans. Det er fysisk umuligt at save 100 % vinkelret, men hvis du sørger for, at oversiden bliver længere end undersiden, får du en tæt samling senere.

5 Sav eternitbrædderne til. De skal sidde uden på de nye vindskeder. Tag den nye vindskede, og læg den præcist oven på eternitbrættet. Det er overkanten, der skal passe. Mærk op i begge ender, og skær eternitten af efter stregen.

VÆRKTØJ

Fedtblyanten er nem at se. På mørke materialer kan det være vanskeligt at se en streg tegnet med blyant. Derfor er det en god idé at investere i en farvet fedtblyant. Køb den i en bog- eller tømrerhandel.

6 Del et eternitbræt på langs. De halve brædder skal bruges til dækbrædder. Vær meget forsigtig med eternitbrædderne, for selv om de, når de er monteret, kan holde i flere årtier, er de sarte og skrøbelige under transport og bearbejdning.

7 Sav med en rundsav med en fintandet klinge. Stil den, så den kun går et par millimeter igennem brættet.

Forbered brædderne

Eternitbrædderne er ikke et levende materiale, så de giver sig ikke i samlingerne. Men det gør brædderne nedenunder. Derfor skal du sørge for lidt luft dér, hvor to eternitbrædder mødes: i stødsamlinger, hvor to brædder sidder i forlængelse af hinanden, og i de vinklede samlinger (smig) i spidsen.

Eternitbrædderne er også ligeglade med vand, men igen skal du tage hensyn til træbrædderne nedenunder og forsegle samlingerne med gummi.

Gør dig umage, når du borer for til skruerne. Det ser pænere ud, hvis de sidder lige ud for hinanden, både på vindskederne og dækbrædderne.

1 Samling af eternitbrædderne.

Eternitbrædderne er 360 cm lange. Er det for kort, skal der laves en samling med en gummimembran på bagsiden, så vindskeden er beskyttet mod vind og vejr.

2 Mål op til skruerne. Hold et par millimeter luft i samlingen. Brædderne bagved vil arbejde en smule i længderetningen, når temperaturen skifter. Hold begge stykker fast med en skuetvinge.

3 Skruerne skal sidde for hver 40-50 cm, to og to over for hinanden. Hullerne placeres minimum 25 mm fra kanten af eternitbrættet.

4 Bor for til skruerne (4,5 mm) med et 5,5 mm bor, så der er plads omkring skruen til bevægelse. Vær omhyggelig med arbejdet, så du får et resultat, du bliver glad af at se på. Det, du laver nu, skal sidde på dit hus i mange år frem i tiden.

Vær omhyggelig med at skrue lodret, så hovedet sidder plant med overfladen.

5 Skru eternitbrædderne fast til vindskederne med en 4,5 x 41 mm facadeskrue fra producenten. Der er et ret stort hoved på skruen, så du skal ikke sætte skiver imellem.

VIGTIGT

Gå forsigtigt på gamle tage. På et ældre tag skal du færdes med stor forsigtighed. Tagstenene kan ligge løst, og tagplader kan være skrøbelige eller blot glatte. Der er langt ned, og selv med sikkerhedsline kan du slå dig.

MATERIALER

Brug gamle cykelslanger. EPDM-båndet, der skal sidde bag samlingerne af eternitbrædderne for at beskytte træet bagved, er ret bekosteligt. Men en gammel cykelslange, skåret i passende stykker, fungerer også fint.

6 Skru dækbrædderne på. Bor for lige ud for montageskruerne i vindskeden, skru dækbrættet fast, og gør det rent for borestøv med kost eller klud.

Kom ikke maling på forsiden. Der bliver tydelig nuanceforskel.

7 Så skal der reparationsmales. Alle de steder, hvor den originale kant på eternitbrædderne er brudt, skal reparationsmalingen duppes på med en klud eller en lille pensel.

Sæt det hele op

Indrømmet: Det virker lidt fjollet, men nu skal du altså skrue eternitbrædderne af igen. Vindskederne skal nemlig sættes fast på taget med lange skruer, der ikke skal gå igennem eternitten.

Først skal vindskedebrædderne op. Husk at holde et par millimeters afstand i samlingen; brædderne vil arbejde en smule i takt med temperatursvingningerne. Afhængigt af om dine taglægter har lidt skade på grund af utætte dækbrædder, kan det være en udfordring at skrue dem fast i lægteenderne.

Når brædderne er på, skal eternitbrædderne skrues udenpå, og endelig skal eternit-dækbrædderne på.

1 Skru vindskederne på med en skrue ind i hver lægte. Vores lægteender er ret medtagne, så vi har brugt 120 mm skruer for at få fat i noget holdbart. Få en hjælper til at holde vindskeden fast i den ene ende.

2 Læg en gummimembran bag alle samlinger, også i kippen (spidsen). Husk et par millimeter luft i samlingen.

3 Skru dækbrædderne på. Når sidste skrue er sat i, kan du glæde dig over den lette vedligeholdelse fremover.

Når du har kontrolleret, at alle skruer sidder fast, kan du tørre det hele af med en fugtig klud og nyde synet.

DET HAR VI BRUGT

Materialer

8 x 180 mm Cembrit Hardieplank:

- 6 brædder, der saves til til dækbrædder og beklædning af vindskeder

25 x 150 mm fyrretræ:

- Vindskeder, i alt 24 meter

Desuden:

- 4,5 x 41 mm facadeskruer
- 120 mm spunskruer
- EPDM-bånd (eller cykelslange)
- Træolie
- Reparationsmaling